

Krystyna Leśniewska

Posiedzenie Rady Naukowej IBL PAN w dniu 1 kwietnia 1955

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce
literatury polskiej 46/3, 299-300

1955

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IV. K R O N I K A

POSIEDZENIE RADY NAUKOWEJ IBL PAN w dniu 1 kwietnia 1955

W dniu 1 kwietnia 1955 odbyło się kolejne posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, poświęcone atestacji studiów aspiranckich.

Po raz pierwszy od czasu utworzenia przy IBL aspirantury wprowadzono tę formę kontroli pracy aspiranta. Dotychczas kontrola ta w głównej mierze obciążała promotora, który — zależnie od indywidualnych potrzeb — stawiał sprawę aspiranta na porządku dziennym posiedzenia Rady Naukowej. Rada Naukowa zatwierdzała również trzyletni plan studiów aspiranckich i temat pracy kandydackiej, ograniczając jednak przeważnie do tego swoją ingerencję w sprawę aspirantury.

Obecnie Polska Akademia Nauk postanowiła ściślej powiązać pracę rad naukowych z pracą promotorów, uczynić rady współodpowiedzialnymi za wychowanie przyszłej młodej kadry nauki polskiej. W myśl tych założeń wprowadzono obowiązkową coroczną tzw. atestację studiów aspiranckich, polegającą na szczegółowym omawianiu wyników każdego roku studiów aspiranta. Dyskusja odbywa się na posiedzeniu rady naukowej, w obecności aspiranta. Zależnie od przebiegu i wyników dyskusji rada naukowa przedłuża aspiranturę na rok następny lub ją cofa, ewentualnie podejmuje decyzję o przedłużeniu aspirantury ponad przewidziany okres.

Podczas referowanej dyskusji analizowano i kontrolowano zarówno sam przebieg studiów aspirantów IBL, terminowość zdawania przez nich egzaminów, regularność uczęszczania na seminaria, jak również zakres i tematykę prac, stopień ich zaawansowania, zakres wykorzystanych źródeł itp.

Na omawianym posiedzeniu Rady Naukowej IBL atestacji podlegało siedmiu aspirantów. Wszystkim zatwierdzono dotychczasowy przebieg studiów (w poszczególnych wypadkach precyzując dokładnie zakres pracy lub przesuwając terminy i kolejność egzaminów), stawiając wniosek o kontynuację aspirantury.

W związku z dyskusją nad przebiegiem atestacji wpłynęło kilka wniosków natury bardziej ogólnej. Stwierdzono, że dotychczasowy system studiów aspiranckich budzi wiele zastrzeżeń o charakterze zarówno organizacyjnym, jak i merytorycznym. Jest on wadliwy i nieprzemyślany, nie uwzględnia specyfiki poszczególnych dyscyplin nauki, ograniczając się właściwie do rozszerzonych studiów uniwersyteckich. Stosunkowo krótki okres studiów aspiranckich, zbyt duża ilość obciążających aspiranta zajęć obowiązkowych, konieczność zdawania egzaminów według sztywno narzuconego terminarza — wszystko to utrudnia rozwój systematycznej samodzielnej pracy naukowej, założenie warsztatu naukowego, gruntowne przygotowanie pracy kandydackiej, która powinna być

wszakże zasadniczym miernikiem oceny i stopnia dojrzałości kandydata do pracy naukowej. Uczestnicy posiedzenia wypowiedzieli się za koniecznością zainicjowania na ten temat dyskusji w prasie.

Podczas dyskusji uczestnicy posiedzenia powoływali się często na stwierdzenia i wnioski z poprzedniego posiedzenia Rady Naukowej IBL, poświęconego omówieniu zagadnień związanych ze szkoleniem młodej kadry naukowej Instytutu¹.

Rada Naukowa zatwierdziła również Regulamin dla Pomocniczych Pracowników Nauki Instytutu Badań Literackich. Regulamin ten, określający obowiązki i uprawnienia pomocniczego pracownika nauki, wejdzie w życie po zatwierdzeniu go przez władze Polskiej Akademii Nauk.

W końcowej części posiedzenia Rada Naukowa otworzyła cztery przewody kandydackie.

Krystyna Leśniewska

POSIEDZENIE RADY NAUKOWEJ IBL PAN w dniu 27 maja 1955

Posiedzenie Rady Naukowej IBL PAN, które odbyło się 27 maja 1955, poświęcone było przede wszystkim przedyskutowaniu i zatwierdzeniu planów naukowobadawczych IBL na lata 1956—1960 oraz planu na rok 1956. W centrum uwagi znalazł się plan pracy na najbliższe pięciolecie, jest on bowiem planem perspektywicznym i zawiera podstawowe problemy badawcze dla IBL po rok 1960. Jest to więc w pewnym sensie plan „na wyrost“, z konieczności bowiem nie został oparty wyłącznie na dotychczasowej kadrze naukowej IBL, zarówno w sensie liczbowym, jak i w sensie przygotowania naukowego.

Plan na rok najbliższy mieści się całkowicie w planie pięcioletnim, stanowi jego integralną część składową, został jednak opracowany w szczegółach i uwzględni aktualne możliwości organizacyjne, personalne i finansowe IBL. Ze względu na jego cząstkowy charakter w stosunku do planu pięcioletniego Rada Naukowa dyskutowała przede wszystkim przedstawione przez Dyрекcję IBL projekty prac Instytutu na okres do roku 1960.

W wyniku dyskusji, która objęła zarówno problemy zasadnicze, jak i szczegóły ich podjęcia oraz opracowania, zatwierdzony został przez Radę Naukową plan naukowobadawczy IBL na lata 1956—1960, w którym na czoło wysuwają się trzy zasadnicze zadania:

- 1) przygotowanie uniwersyteckiego podręcznika historii literatury polskiej,
- 2) kontynuowanie prac nad życiem i twórczością Adama Mickiewicza,
- 3) prace dotyczące problematyki teoretycznej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki artystycznej dzieła literackiego.

Oprócz tego IBL będzie nadal prowadził długofalowe prace typu materiałowo-dokumentacyjnego, których wyniki, częściowo uzyskiwane w okresie pięcioletnim, będą służyły wysuniętemu na czoło trzem zadaniom zasadniczym.

Tak więc prace naukowobadawcze Instytutu Badań Literackich skupią się w latach 1956—1960 przede wszystkim na przygotowaniu uniwersyteckiego podręcznika historii literatury polskiej. Pierwszy zarys nowej, szczegółowej syntezy dziejów literatury polskiej powinien być w ciągu omawianego pięciolecia

¹ Pamiętnik Literacki, XLVI, 1955, z. 2, s. 652—656.